

Socialudvalget
L 74 – svar på spm. 1-5
Offentlig

MINISTERIET FOR
FAMILIE- OG
FORBRUGERANLIGGENDER

Folketingets Socialudvalg

Departementet

MODTAGET

- 6 DEC. 2004

13²⁵

Den Centrale Indlevering

Dato: - 6 DEC. 2004

lide/j.nr. 320-3

Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 15. november 2004 vedr. L 74 følger hermed – i 5 eksemplarer – familie- og forbrugerministerens svar på spørgsmål nr. 1-5.

Spørgsmål nr. 1:

”Maden og tilberedning af denne indgår ofte integreret i det pædagogiske arbejde, hvor alle børn inddrages i tilberedningen af måltidet. Kan ministeren give anvisninger på, hvorledes dette arbejde skal tilrettelægges i fremtiden, hvor ikke alle børn nødvendigvis deltager i den forældrebetalte madordning?”

Svar:

Med lovforslaget ændres servicelovens § 15 b, så der i forbindelse med forældrebetalte madordninger gives kommunerne mulighed for at give forældrebestyrelserne lov til at kunne betale for lønomkostninger i forbindelse med madordningen. I den nuværende ordning er der kun mulighed for at betale udgifterne til selve maden. Samtidig er der lagt op til, at kommunerne kan fastsætte et maksimumbeløb for forældrenes betaling for madordningen. Hermed kan kommunen sikre, at der ikke etableres så dyre madordninger, at forældrene af økonomiske grunde fravælger, at deres barn er med i madordningen. Herudover ændres der ikke på grundlaget for iværksættelse af forældrebetalte madordninger.

Det vil derfor være op til kommunen og daginstitutionen at udstikke retningslinjer for tilrettelæggelse af madordningen og samspillet med institutionens daglige arbejde, ligesom det sker efter de gældende regler for forældrebetalte madordninger.

Spørgsmål nr. 2:

”Forslaget indeholder som noget nyt, at aldersgrænsen i loven ophæves, således at også vuggestuebørn omfattes af den forældrebetalte madordning. Kommunerne får herefter mulighed for at indføre fuld brugerfinansieret madordninger også på vuggestueområdet. Hvilke konsekvenser forudser ministeren at dette kan have for småbørns sundhed og generelle tilegnelse af

gode kostvaner? Forudser ministeren, at der kan være en social slagsside i den måde forældrene vælger henholdsvis vælger en brugerfinansieret ordning fra? Kan ministeren give eksempler på, hvad en vuggestueplads og en madordning koster i den dyrere ende af tilbuddene?

Svar:

At børn i alderen 0-2 år også kan omfattes af forældrebetalte madordninger, ser jeg som en mulighed for at kunne tilbyde alle børn i vuggestuealderen god og sund kost til gavn for småbørns sundhed og tilegnelse af gode kostvaner. Det er jo ikke alle vuggestuebørn, der i dag får maden, som en del af dagtilbudsydelsen.

Intentionen med forslaget er ikke at erstatte madordninger som en del af dagtilbudsydelsen med forældrebetalte madordninger. Kommunen kan imidlertid til enhver tid vælge at ophøre med at give maden som en del af dagtilbudsydelsen. Stopper kommunen med at give mad til de 0-2 årige i daginstitutioner, vil småbørnene efter de gældende regler ikke længere kunne få sund mad serveret i institutionen. Omfattes de 0-2 årige til gengæld af forældrebetalte madordninger, vil der være et alternativ til den ophørte madordning, som forældrene kan vælge, hvis de ønsker det.

Jeg ser gerne, at alle børn i den enkelte daginstitution er med i den forældrebetalte madordning, men det skal være et tilbud, da jeg fortsat ikke ønsker at tvinge forældre til at være med i madordninger, som de selv skal betale.

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender er ikke i besiddelse af oplysninger generelt om prisen for forældrebetalte madordninger. Jeg kan henvise til, at jeg i forbindelse med behandlingen af L 135 om indførelse af muligheden for madordninger i børnehaver oplyste, at ministeriet ville følge udviklingen på området og give Socialudvalget en status i andet halvår af 2005.

Spørgsmål nr. 3:

"To tredjedele af institutionerne har i dag ikke de nødvendige faciliteter, der lever op til lovgivningens krav. I det omfang kommunerne vælger, at institutionerne selv skal foretage disse investeringer inden for de eksisterende økonomiske rammer, hvorledes vil ministeren så sikre, at forældre der ikke ønsker at medvirke i en madordning heller ikke kommer til at betale for den via den ordinære forældrebetaling?"

Svar:

Hvis køkkenfaciliteterne ikke lever op til lovgivningens krav, og der derfor vil være behov for ændring af disse, kan forældrebestyrelsen ikke pålægge kommunen udgifter i denne forbindelse. Det er op til kommunen at afgøre, om og hvordan dette kan løses. Madordningerne må under alle omstændigheder tilrettelægges efter de muligheder kommunen/institutionen giver. I visse situationer kan det betyde, at forældrebestyrelsen kan blive nødt til at vælge at få maden leveret udefra eller må etablere en madordning, der ikke omfatter varm mad.

Spørgsmål nr. 4:

"Vil ministeren benytte de såkaldte "omkostningsægte" mål ved beregning af de løbende driftsudgifter, således som Fødevarerdirektoratet i en undersøgelse af økonomien i madordninger på skoler og i daginstitutioner peger på?"

Svar:

Der er i Fødevarestyrelsens regi foretaget en økonomisk analyse af madordninger i skoler og daginstitutioner. Baggrunden herfor er, at der ikke findes en "autoriseret" metode til opgørelse af omkostningerne for en kommunal madproduktion. Når de samlede omkostninger frem for kun de direkte omkostninger skal beregnes, skal der træffes en række valg for, hvordan en række indirekte omkostninger skal fordeles på de enkelte områder, aktiviteter og ydelser. De økonomiske beregninger – herunder de forskellige valg – må derfor ske i tæt samarbejde med de respektive institutioner.

Der er i denne forbindelse i Fødevarestyrelsen udarbejdet et regneark med tilhørende forklaring, hvoraf det fremgår, hvilke udgiftstyper, der skal tages stilling til, om de skal medtages, og hvordan det kan beregnes, hvad en madordning vil koste. Det er en sådan udregning, der betegnes som "omkostningsægte" priser.

Der er også lavet eksempler på, hvad madordninger vil koste i forskellige typer af dagtilbud.

Som det fremgår af lovforslaget, er der her konkret taget stilling til, hvilke typer af udgifter, som det findes ønskeligt, at der indgår i forældrenes betaling for en madordning.

Spørgsmål nr. 5:

"Ministeren bedes redegøre for hvilke forpligtelser der påhviler henholdsvis daginstitutionslederen og kommunalbestyrelsen i relation til ansættelse af lønnet personale. Her tænkes særligt på de situationer, hvor forældrebestyrelsens forudsatte økonomiske dispositioner ved en madordnings drift ikke holder, og hvor indtægterne ikke modsvarer de ansættelsesretlige forpligtelser, man gennem kollektive overenskomster er bundet af. Det kan være situationer, hvor budgettet skrider, og der ikke er økonomi i madordningerne til at udrede de overenskomstmæssige forpligtelser overfor de ansatte (ved barsel, langtidssygdom, erstatning ved uansøgt afsked, erstatningsansvar overfor den ansatte, og færre benytter ordninger end budgetteret)."

Svar:

Som det fremgår af bemærkningerne til det fremsatte lovforslag, ansættes køkkenpersonalet på tilsvarende måde som øvrigt personale i institutionen. Dvs. at det er kommunen, der får arbejdsgiveransvaret for køkkenpersonalet, og dermed får ansvaret for at sikre, at aftaler med den enkelte ansatte overholdes, og at den ansatte er dækket af arbejdsskadeforsikringer, dækket under fravær ved sygdom og barsel, får indbetalt feriepenge mv. Lønudgifter, der forud-

sættes afholdt ved forældrebetalte madordninger, skal holdes adskilt fra daginstitutionens budget på samme måde som udgifterne ved madordningen i øvrigt.

Det er kommunen, der fastlægger den konkrete arbejdsdeling mellem den kommunale forvaltning og lederen af daginstitutionen.

Hvis forudsætningerne for budgettet for en madordning ikke holder, må det tages op af forældrebestyrelsen, hvordan det skal justeres.

Henriette Kjær

/Kirsten a Rogvi